

Aan de gemeenteraad

Onderwerp	Stand van zaken Jeugdhulp Friesland
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	2025-294748
Dienst	Sociaal Domein
Sector	Sociaal Domein Fryslân
Contact	14 058, Jeroen van Leeuwestijn
Bijlagen	
Datum	25-11-2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand ontvangt u het voortgangsbericht van Jeugdhulp Friesland. In deze brief lichten wij de belangrijkste bevindingen toe en waar onze aandacht op is gevestigd.

In mei 2024 hebben de 18 Friese gemeenten het Continuïteitsplan voor de jeugdzorgaanbieder Jeugdhulp Friesland (JHF) vastgesteld in lijn met het draaiboek van de Jeugdautoriteit. Hierin staan afspraken over het versterken van de organisatie en het realiseren van een duurzaam financieel herstel. De Friese gemeenten hebben toen in totaal 2,5 miljoen euro aan JHF bevoorschot. Sinds de vaststelling van het plan houden wij u regelmatig op de hoogte van hoe het nu gaat.

In de laatste informerende brief (6 mei 2025) vertelden wij u dat in overleg met de Friese gemeenten is besloten de terugbetaaltermijn van JHF te verlengen tot 6 juni 2026. Deze termijn loopt samen met de verlengingstermijn van terugbetaling van de lening met eenzelfde omvang aan het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS). Het besluit is gekoppeld aan voorwaarden waaraan JHF moet voldoen. Deze voorwaarden zijn aan u toegelicht. Op 17 oktober heeft JHF een kwartaalrapportage opgeleverd. Daarnaast zijn er jaarrekeningen gedeponerd en hebben we een meerjarenbegroting ontvangen. Daarover informeren wij u verderop in deze brief.

Scenario's toekomst JHF

De afgelopen tijd is er vanuit JHF intensief gewerkt aan het onderzoeken van twee scenario's. Deze twee scenario's zijn eerder met u gedeeld: aan de ene kant de voortzetting van een afgeslankt, financieel gezond JHF en aan de andere kant het verkennen van (on)mogelijkheden van een fusie of overname. Hieronder leest u daar meer over.

1. Scenario: afgeslankt financieel gezond JHF

JHF heeft een rapport opgeleverd met daarin een financiële en inhoudelijke analyse van het portfolio. Uit de inhoudelijke analyse blijkt dat JHF slechts een beperkt aantal mogelijkheden ziet om één van de ambulante programma's stop te zetten. Elk van deze programma's heeft volgens JHF een belangrijke of onmisbare positie in het zorglandschap in Friesland. SDF deelt deze eerste uitkomst maar vindt wel dat doorontwikkeling van het portfolio noodzakelijk is en hier wordt over doorgepraat. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij gezamenlijke transformatiedoelstellingen.

Daarnaast geeft JHF in de analyse aan dat er op dit moment sprake is van een groeiend rendement op een groot deel van de ambulante programma's. Drie onderdelen zijn op dit moment nog verlieslatend: Ambulante spoedhulp (ASH) vanuit het gecontracteerde perceel 'Crisis', Multi Systeem Therapie (MST) vanuit het perceel 'Specialistische Jeugdhulp' en detacheringen.

Vervolg

De samenwerking tussen SDF en Jeugdhulp Friesland verloopt prettig en constructief. Er is regelmatig positief contact en samen wordt er gewerkt aan verdere ontwikkeling. Vanuit SDF zijn er op dit moment geen bijzondere signalen over knelpunten in de kwaliteit van zorg. Dit draagt bij aan een gedeeld vertrouwen.

Wel blijft SDF in gesprek met JHF om verdere uitleg te krijgen over de rendementsverbetering in het ambulante portfolio en over de visie en de door beide partijen gewenste toekomstige ontwikkeling binnen het residentiële portfolio. We vermelden hierbij dat hoewel er geen signalen zijn die daarop wijzen een plan B voorbereid is waarop Fryslân kan terugvallen als de continuïteit van JHF in het geding zou zijn.

2. Scenario: fusie of overname

JHF is nog vertrouwelijk in gesprek met partijen om tot een zorgvuldige en gedragen uitkomst te komen. Deze gesprekken worden voortgezet met het oog op het verkennen van wederzijdse intenties en mogelijkheden. Er is op dit moment nog geen duidelijkheid over de uitkomst.

Financiële stand van zaken

De jaarrekeningen 2024 en 2023 zijn recent vastgesteld en gepubliceerd. De omzet bedroeg in 2023 ruim 53 miljoen en voor 2024 was de omzet ruim 50 miljoen. Het exploitatie resultaat bedroeg afgerond en respectievelijk -5,6 miljoen voor 2023 en - 5 miljoen voor 2024. Voor beide jaarrekeningen geldt dat er ook bijzondere éénmalige resultaten zijn geweest. Na correctie van deze éénmalige posten ontstaat een genormaliseerd resultaat van - € 2.7 miljoen over 2023 en - € 2.3 miljoen over 2024.

Het negatief resultaat heeft natuurlijk effect op het eigen vermogen en na verwerking van het resultaat van 2024 is het eigen vermogen € 1.7 miljoen (negatief).

In het tweede kwartaal van 2024 is het continuïteitsplan vastgesteld en kort daarna (zomer 2024) het uitvoeringsplan. Hierin staat een scala aan acties die door JHF worden uitgevoerd om te komen tot betere exploitatieresultaten. Het inzetten van deze acties heeft plaatsgevonden en de effecten daarvan worden nu zichtbaar in tussentijdse cijfers. De vastgestelde begroting 2025 koerste op een licht tekort in de exploitatie. De ingezette acties sorteren effect waarbij het resultaat voor 2025 beter is dan begroot. Er is sprake van een licht positief resultaat. Ook is waarneembaar dat op meerdere producten van JHF de brutomarge een stijging toont.

Omdat het eigen vermogen nog negatief is, is de organisatie afhankelijk van de liquiditeitspositie. De liquiditeitspositie is in 2024 versterkt vanuit een bijdrage van VWS en bevoorschotting vanuit de Gemeenten. Op basis van de huidige inzichten wordt in juni 2026 het laagste punt in de liquiditeitspositie bereikt. En dit laagste punt zit licht boven de financiële nullijn. De onzekerheid die er nog is rondom deze liquiditeitsstand is de afwikkeling van de SPUK aanvraag. Als de SPUK aanvraag niet in zijn volledigheid wordt gehonoreerd dan heeft dit een negatief effect op de liquiditeitsstand. Concluderend kan worden gesteld dat het (financiële) herstel is ingezet conform het continuïteitsplan en uitvoeringsplan waarbij de uiteindelijke toekenning van de SPUK bijdrage zeer bepalend is.

SPUK

Op dit moment zijn er twee verschillende processen rondom twee regelingen vanuit het Ministerie van VWS waarvoor JHF een aanvraag heeft ingediend. Hieronder volgt hierop een toelichting.

SPUK 2021

In het college volgt nog een besluit namens de 18 Friese gemeenten om over te gaan tot een technische aanpassing van een verleningsbeschikking aan JHF rondom de 'Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021'. Hierna kan er een vaststelling conform verlening plaatsvinden.

SPUK 2024

Vanuit JHF is een aanvraag ingediend bij de gemeente Groningen, die optreedt als coördinerende gemeente binnen de SPUK-regeling 2024. Het aanvraagproces zit nu in een lopende fase. Een definitief besluit over de toekenning is nog niet genomen. Ongeacht de uitkomst van de aanvraag start het gesprek over de potentiële consequenties voor terugbetaling van het voorschot bij eventueel hogere of lagere toekenning van de SPUK vergoeding. Dit betekent concreet dat er sprake is van een potentieel risico. Het Leeuwarder aandeel van het potentiële risico is opgenomen in de gemeentelijke weerstandsparagraaf en de Friese gemeenten zijn door SDF geadviseerd om dit ook op deze wijze op te nemen.

Ontwikkelperspectief

Het ontwikkelperspectief (bijlage 2) is vastgesteld in het Portefeuillehouders Overleg SDF op 9 oktober. Dit is voor de betrokken partijen een belangrijk document voor het vervolgproces.

Afsluitend

Wanneer er belangrijke ontwikkelingen zijn, laten wij u dit weten. Deze brief is ook verstuurd naar de andere Friese colleges van B&W die deze brief kunnen gebruiken voor de eigen gemeenteraden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*